

Entrevista: Francesc Orella L'actor fa de pare i fill al díptic bergmanià 'Escenes d'un matrimoni / Sarabanda', que arriba demà al TNC

“Bergman ens diu que el millor és estar sols”

Andreu Gomila
BARCELONA

A Francesc Orella no li agraden els papers fàcils, ni les obres que no tinguin un contingut especial, punyent. L'any passat es ficava dins la pell de Robert a *Traïció*, de Pinter, un home traït per la dona i el millor amic. Ara, al díptic d'Ingmar Bergman *Escenes d'un matrimoni / Sarabanda*, és a la primera peça Johan, un home totèmic que enganya l'esposa. I a la segona serà el seu fill, Henrik, un personatge torturat. Està a les ordres de Marta Angelat. S'estrena demà al TNC.

¿Johan i Henrik són personatges antònims?

Són força oposats. Però sí que tenen alguns trets que poden assemblar-se, com el caràcter una mica esquerp. Johan és un gran egoista. És un home intel·ligent que sap parlar molt bé. Però és alhora un covard, un analfabet emocional... Henrik és totalment diferent: ha viscut la tragèdia de la mort de la dona. És un home dèbil, sotmès a unes obsessions molt fortes que transfereix a la seva filla Karin [Aina Clotet]. És força pusil·lànim, també. És un pobre home.

¿No viu un procés de bipolaritat, en interpretar dos personatges tan als antípodes?

Henrik ho és, de bipolar... La condició d'actor fa que aprenguis a canviar el xip quan deixes la feina... Ja sé que aquí he de canviar de personatge en quinze minuts, durant el descans d'una obra a una altra. Però estic una mica acostumat a això...

Quin personatge ha estat el més difícil d'assumir?

Johan i Marianne [Mònica López a *Escenes...*] estan permanentment en escena, cosa que vol dir que has de treballar més matisos, que has de passar per una muntanya russa emocional. Johan és més complex perquè té més registre: has de passar per diferents moments i el personatge ha de mostrar diferents aspectes. Henrik no és que només sigui un tipus. És un personatge molt marcat.

¿Henrik s'assembla al personatge que fa al film 'Tres dies amb la família', i Johan, al Robert de 'Traïció'? Sí. Exactament. Però tenen trets que els fan singulars.

Potser un dels temes principals d'aquest díptic és l'amor. Què és l'amor per a Bergman?

Potser ni ell mateix podria contes-

Francesc Orella assegut sota el cartell del díptic bergmanià ■ CRISTINA CALDERER

tar aquesta pregunta... Crec que s'hi va aproximar, a la definició, amb aquestes pel·lícules. És un dels seus punts flacs, com la mort, la fidelitat, la mala consciència...

I la solitud. Els seus personatges solen acabar sols...

Sembla com si Bergman hagués arribat a la conclusió que és millor estar sol i no esquitxar massa merda, estant amb gent. Bergman mateix va ser una mica caòtic a nivell afectiu. Va col·leccionar dones, fills, amants... Ell mateix deia que no havia superat l'època de la pubertat fins als cinquanta i tants anys. En les seves creacions vomita una cosa personal. S'autoanalitza.

¿Bergman situa el matrimoni com el camp de batalla de la societat occidental?

El nucli familiar, la parella, és importantíssim en el funcionament de la societat i de les relacions humanes. I sí, la parella per a Bergman és un punt candent: mostra que tots vivim la solitud, encara que puguem compartir la vida amb una altra persona, com són de difícils les relacions, com és possible que l'home pugui fer-se mal i fer mal a l'altre.

¿No creu que 'Sarabanda' s'acosta al cànon de la tragèdia grega?

Té un punt, sí. No la veig tant com a tragèdia grega, sinó com a obra to-

talment contemporània. Parla d'uns éssers humans, sobretot Johan i Marianne, que ja han fet un viatge molt llarg com a persones. Marianne [Marta Angelat a *Sarabanda*] ha crescut com a dona. Johan [Miquel Cors a *Sarabanda*] ha anat més aviat cap avall, ha optat per la solitud i encara té algun desig, però ha llençat la tovallola. Marianne és més positiva... És contemporània perquè parla d'aquesta solitud, de la relació paterno-filial, de les frustracions acumulades... La relació entre pare i filla, Henrik i Karin, és tremenda, és aquesta patologia de persones possessives, dependents... A Karin no la deixen volar, entre els uns i els altres. Aquí Bergman és molt lúcid.

¿És com si donés una oportunitat als seus néts?

És com si Bergman ens digués que els adults acumulem molta merda i que els joves són més purs en aquest sentit... i vulnerables.

Quan acaba el díptic, que dura unes tres hores, torna a casa tranquil?

Sí, tinc aquest avantatge. Home, hi dones voltes i més quan fas una obra així. És clar que aquest és un material on t'hi has de posar fins i tot emocionalment, has d'entrar-hi i fer-ho creïble. Però jo sóc un actor que quan acaba la funció tanca la persiana. El que em ve de gust és tornar a ser Francesc Orella... En acabar les tres hores de funció, tinc una gran sensació de descans. És com si hagués alliberat coses. L'actor ha de penjar el personatge al camerino.

Com ha estat treballar amb Marta Angelat, que és alhora directora i actriu a 'Sarabanda'?

No és fàcil per a ella... Vaig treballar amb ella a *La ronda*, d'Arthur Schnitzler, i fins i tot teníem una escena d'amor junts. Ella era l'actriu i jo, el poeta.

Ara és el seu fill polític...

Sí... I som veïns a Valldoreix. Tenia moltes ganes de treballar amb ella. A més, aquesta proposta de Bergman, aquest díptic, em sembla molt ambiciós. És un rept. I això és el que m'estimula, és el que em motiva. Bergman et posa a prova com a actor.

Ha fet molt teatre contemporani i, en canvi, al cinema ha treballat molt amb directors novells, com Mar Coll. ¿No li agradaria treballar amb algun jove dramaturg?

Per què no? Sempre que pensi que tingui teca al darrere. M'interessen els textos que toquen la realitat de l'ésser humà d'ara. ■

Crítica dansa

Bàrbara Raubert Nonell

Carrer brillant

Bros. Del carrer al teatre

Brodas

Teatre Victòria, 23 de gener

El hip-hop de Brodas neix al carrer, en la cruïlla entre la subcultura i la pura diversió, just abans que arribessin els de Barcelona Neta per deixar l'espai tan immaculat com buit. Buscant llocs nous, refugi per a la creativitat d'arrel popular i massiva, els Brodas van topar amb Joan Gràcia, del Tricycle, que els agombolà i va decidir construir un carrer només per a ells, obert i brillant, on realitzar la seva idea d'espectacle: un Teatre Victòria ple de joves cridant, entusiasmats, i ballant al ritme provocador de DJ Kapi, situat en una estructura flotant al lateral de la platea.

A la part posterior de l'escenari s'hi ha col·locat una senzilla estructura de tres mòduls que divideix l'espai en dos pisos, a més de ser l'amagatall temporal de l'al·lucinant bateria de Jean Philippe Barrios, que dialoga amb l'*scratch* del DJ en un duet màgic. Tan sorprenent com el Flowtizza que insereix fragments de *beatbox* simultanis a la melodia de la seva flauta travessera, increïble.

Brodas repassa didàcticament tots els aspectes de la cultura 'hip-hop'

És en aquesta capacitat aglutinadora i mestissa on es troba l'encert de l'espectacle, que repassa didàcticament tots els aspectes de la cultura *hip-hop*, alhora que beu de fonts molt diferents i amb objectius nous. Fer que uns capgrossos ballin *hip-hop* no és només fer l'ullet a una tradició del país, és tot això i més: un gir a les dificultats del ball, un gag d'humor fresc i ben fet.

Bros és un gran espectacle, comercial, sí, però impecable també. El ritme no decau mai, i les habilitats dels germans Fruitós i les germanes Pons, amb la resta de Bboys, són innegables, per acrobàtiques i per gracioses. Perquè connecten amb les ganes de divertir-se sense marges d'edat. I perquè fan d'aquesta actitud, aquesta forma de cos i d'esperit cap enfora, la millor arma contra l'ensopiment.